

නමව් මුණිසරණ.

නැමද අප දිශබ්ජ නෙකදනට වැඩ සදහා
පොරනැදුරැබ්ජගෙණ කරනෙමි විබන්මල්දම්.

පෙරවිබන්, අලජ්විබන්, කම්විබන්, කතුච්චන්, කරණ
විබන්, සපදන්විබන්, අවදිවිබන්, සබදවිබන්, අදරවි
බන්, යන සත්විබන් පිළිවෙළින් පවසමි—එහි පෙර
විබන් එකබසනමි.

අපදියබ්ජ, අපගේ ජගත් පිතෘ; (සඵඥයා) නැම
ද, නමස්කාරකොට; නෙකදනට, අනෙකජනායාගේ;
වැඩසදහා, අභිවාච්ඤා පිණිස; පොරණැදුරැ, පුරාණ
වාය්ඨාපරායන්ගේ; බස්ගෙණ, වචනග්‍රහණයකොට; විබ
න්මල්දම්, විහකති මාලාදාමනම්(ප්‍රකරණයක්); කර
නෙමි, කරපොනමි.

පෙරවිබන්, ප්‍රථමාවිභකතිය; අලජ්විබන්, ආලපන
විභකතිය; කම්විබන්, කම් විභකතිය; කතුච්චන්, ක
තාවිභකතිය; කරණවිබන්, කරණවිභකතිය; සපදන්වි
බන්, සම්ප්‍රදානවිභකතිය; අවදිවිබන්, අවධිවිභකතිය; ස
බදවිබන්, සබ්බකාවිභකතිය; අදරවිබන්, ආධාරවිභකති
යයන, කියන; සත්විබන්, ආසන්නවිභකතින්; පිළිවෙළි
න්, පටිපාටියෙන්; පවසමි, ප්‍රකාශකරමි.

එහි, ඒසන්නවිභකතින් අතුරෙහි; පෙරවිබන්එක
බස නමි, ප්‍රථමාවිභකති එකවචනයනමි.

ආ මෙහි සන්නවිභකතියෙහි කීවේ ආලපනය ප්‍රථම
බ්බද කරණය කතාවිභකතියටද ඇතුළත්ගෙයිති.

1 මුණිදේ දමිදෙසේ, දිනිද, අදුරු වැනනි, මැනිද නඩුඅසා, නිරිදෙක් රුපුන් ජයගති, - බුහුබසනම් - දෙවියෝ අසිරිදෙන්, අසුරෝ හරුව පරදින්, බමුණුහු මතුරු උගනින්, පඩුවෝ දෙසක් නොකරන්.

2 පෙරවිබතවම ඇතුලත් අලස්විබන් එකබසනම් මහරද ලෙව් නොනස, පුතා සවිසත උගණුව, සද ම න කොදපොබ, මැනිදේ දුසිරි නොකරව. බුහුබසනම් = කිවිනි ගත් උගනිවි,

1 මුණිදේ, සවිඥනෙම; දමි, ධම්ම, දෙසේ, දෙග නාකෙල්ලය; දිනිද, දිනේඤ්ඤතෙමි; අදුරු, අධිකාර ය; වැනනි, විනාසකෙල්ලය; මැනිද, අවාහාරවරතෙමි; නඩු, අධිකරණයන්; අසා, අසයි; නිරිදෙක්, නරේඤ්ඤ සෙක්; රුපුන්; සතුරන්; ජයගති, ජයගත්තේය; බුහුබසනම්, බහුවචනයනම්; දෙවියෝ, දේවතාවෝ; අසිරිදෙන්, ආශ්වාද දනයකෙරෙන්; අසුරෝ, දුනාව යෝ; හරුව, විෂ්ණුව; පරදින්, පරාජයවෙන්; බමුණුහු, බ්‍රාහ්මණයෝ, මතුරු, මන්ත්‍ර; උගනින්, උද්ග්‍රහණය කරන්; පඩුවෝ, පණිතයෝ; දෙසක්, දෙසයක්; නොකරන්, නොකරති.

2 පෙරවිබතවම, ප්‍රථමාවිභක්තියවම; ඇතුලත්, අන්තර්ගතවූ; අලස්විබන් එකබසනම්, ආලපන විභක්ති එකවචනයනම්; මහරද, මහාරාජය; ලෙව්, ලෝකසන්ධි යා; නොනස, විනාසනොකරව; පුතා, පුත්‍රය; සවිසත, සියලු ශාස්ත්‍රය; උගණුව, උද්ග්‍රහණයකරව; සද, චන්ද්‍රය; ම න කොදු, මනස්කොච්ඡදයන්; පොබ, ප්‍රබෝධකර; මැනිදේ, මන්ත්‍රිඤ්ඤ; දුසිරි නොකරව, දුශ්චරිතය නොකරව.

බුහුබසනම්, බහුවචනයනම්; කිවිනි, කවිවරුනි; භන්, ගුන්ථයන්; උගතිවි, උද්ග්‍රහණයකරවි;

මිත්‍රතෙරනි නොමද සෙන දෙව්, සන්තෙනි පින්කරව,
සින්නි අවැසක් නොසිතව්.

3 කම්මිබන් එකබසනම්=මුණිසද නමකරව, සන්
විද සෙහෙන් උගනුව, මැහිද, බලාඵව, මරහුදින පි
න්බලයෙන්.

බුහුබසනම්—මහණුන් නමදනේ, පිළිමල්ල නිති
ජයගනු, මොනරාන නරඹන්න, රුක්කට නැගෙන්
වදුරෝ.

4 කතුම්බන් එකබසනම්, රමරදගන් දසවෙස්, නි
රිදුකලු හදසුද, සිරදනැසු ගජකැල.

මිත්‍රතෙරනි, මිත්‍රවරුනි; නොමද, බොහෝවූ; සෙන, සා
නාය; දෙව්, දනය කරව්; සන්තෙනි, සන්ප්‍රමිතයෙනි;
පින්කරව, කුසල්කරව්; සින්නි, විභාසෙනි; අවැසක්,
අනාගිවෘත්තියක්; නොපිහව්, විනාශය නොකරව්.

3 කම්මිබන් එකබසනම්, කම්මිහකනි එකවචනයන
ම්; මුණිසද, මුණිසුයා; නමකරව, නමස්කාරකරව; ස
න්විද, සහපත් විද්‍යාවන්; සෙහෙන්, සහපත් පරිදෙ
න්; උගනුව, උද්ග්‍රහණය කරව; මැහිද, මනනිසුයා,
බලා, නරඹා; ඵව, ආගමිණියකරව; මරහු, මාරයා; පින්බ
ලයෙන්, ප්‍රත්‍යාගතියෙන්; දින, ජයගනුව; බුහුබසන
ම්, බහුවචනයනම්; මහණුන්, ශ්‍රමණයන්; නමදනේ,
නමස්කාර කරන්නේය; පිළිමල්ල, ප්‍රතිමල්ලයන්;
(පොරට්ඨන්නන්) නිතිජයගනු, නිරතතරයෙන් ජය
ග්‍රහණය කරව්; මොණරාන, මයුරයන්; නරඹන්න,
බලන්න; රුක්කට, වෘක්කයන්; වදුරෝ, වානරයෝ;
නැගෙන්, ආරූඪවෙන්.

4 කතුම්බන් එකබසනම්, කතීම්බකනි එකවචන
යනම්; රමරද, රාමරාජයා විසින්; ගත්, ගණනාලද;
දසවෙස්; දසවිධවේශය; නිරිදු, නරෙඤ්ජයා විසින්; ක
ල, කරණලද; හදසුද, දූඩ්වුසුඩ්ඩි; සිරද, සිංහරාජ
යා විසින්; ගජකැල, ගජනිසමුහයා; නැසු, නසනලදි;

රුසිහුවදකල මහගත්—බුහුබසනම්, බිලිදන් කලනැටුම්, මිපල්නගත් මඩලග, නරානකල දුසිරි, කිවින් පදකල කවිපද.

5 මෙම කතුවිබතටම ඇතුලත් කරණවිබන් එක බසද බුහුබසද, එකලෙසමයි, යසින් ලොවැ පලවේ, ගුණෙන් සවිසත සිත්ගනු, මෙන්නෙන් වෙරනසනු, සිත්ති නැමදෙය විමසනු.

6 සපදන් විබන් එකබසනම්, නිලොවට උතුම්

රුසිහු, සෘෂිහු විසින්; මහගත්, මහාගුණය, වදකල, වදරණලදි; බුහුබසනම්, බහුවචනයනම්, බිලිදන්, ලදරුවන් විසින්; කල, කරණලද; නැටුම්, නාත්යයි; මිපල්න, මිහිපාලයන්විසින්; ගත්, ගණනාලද; මඩලග, මණ්ඩලාගයි; (කඩු) නරාන, මනුෂ්‍යයන් විසින්; කල, කරණලද; දුසිරි, දුශ්චරිතයි; කිවින්, කවින් විසින්; පදකල, ප්‍රබන්ධකරණලද; කවිපද, කාව්‍යපදයි

5 මෙම කතුවිබතටම, මේ කතෘවිභක්තියටම; ඇතුලත්, අන්තර්ගතවූ; කරණවිබන් එකබසද, කරණ විභක්ති එකවචනයද; බුහුබසද, බහුවචනයද; එකලෙසමයි, ඒකාකාරමයි; යසින්, යශස් කරණකොට ගෙණ; ලොවැ, ලොකයෙහි; පලවේ, ප්‍රකාශවේ; ගුණෙන්, ගුණයකරණකොටගෙණ; සවිසත, සියලුසැම යන්තේ; සිත්ගනු, විතනග්‍රහණය කරව; මෙන්නෙන්, මෙමග්‍රිය කරණකොටගෙණ; වෙර, වෙරය; නසනු, විනාසකරනු; සිත්ති, විතනය කරණකොට ගෙණ; නැමදේ, සියළුදේ; විමසනු, පරීක්ෂාකරණ.

6 සපදන් විබන් එකබසනම්, සමප්‍රදානවිභක්ති එක වචනයනම්; නිලොවට, තුන්ලොවට; උතුම්, උත්තමවූ;

මුණිසදුට පුදමිමල්, මිතුරාට සැපදෙව, රුපුකට සිදුරු
නොකියව—බුහුබස නම්— බමණන්ට දනදෙනු, මහ
නන්ට සතුරු නොවව්, සුරණට සතුරුදින්, තරානට
නිගා නොකරව.

7 අවදිමිබන් එකබස නම්, ගසින්ගිලි මිනිසෙක්,
දනසෙන් තොරව් වැඩිදෙක්, හිරුගෙන් රැස්දිවේ,
සඳුගෙන් සොම්ගුණවේ—බුහුබස නම්—යකුන්ගෙ
න් උවදුරුවේ, තරන්ගෙන් කැන්ටකට, රුසින්ගෙ
න් සුව වැඩිවේ, රුක්නගෙන් හුනුවදුරෝ.

මුණිසදුට, මුණිසදුට; මල්, පුෂ්පයන්; පුදමි, පුජා
කරමි; මිතුරාට, මිත්‍රයාට; සැපදෙව, සුව දායකකරව;
රිපුකට, සතුරාට; සිදුරු, ජිද්දෙන්; නොකියව් දෙය;
නොකියව, කථනය නොකරව; බුහුබසනම්, බහුව
වනය නම්; බමණන්ට, බ්‍රාහ්මණයන්ට; දන, දාය
ය; දෙනු, දාය කරනු; මහතූන්ට, මහත්මයන්
ට; සතුරුනොව්, විරුධනොව්; සුරණට, දෙවිය
න්ට; දින්, අසුරයෝ; සතුරු, සතුරෝය; තරානට,
මනුෂ්‍යයින්ට; නිගානොකරව, නිග්‍රහ නොකරව.

7 අවදිමිබන් එකබස නම්, අවධිවිහකති එකවචන
ය නම්; ගසින්, වෘක්ෂයෙන්; මිනිසෙක්, මනුෂ්‍යයෙ
ක්; ගිලි, ගලිතව්; දනසෙන්, වසගුවෙන්; මැතිදෙ
ක්, මහත්‍රිපුයෙක්; තොරව්, තුරන්වූයේය; හිරුගෙ
න්, සුරාසාගෙන්; රැස්, රජමිය; දිවේ, ධාවනයකෙරේ;
සඳුගෙන්, චන්ද්‍රයාගෙන්; සොම්ගුණ, සෞම්‍යගුණ
ය; වේ, වෙයි; බුහුබසනම්, බහුවචනය නම්; යකුන්
ගෙන්, යක්ෂයින්ගෙන්; උවදුරු වේ, උපද්‍රව වෙයි;
තරන්ගෙන්, මනුෂ්‍යයන් කෙරෙන්; කැන්, ක්ෂත්‍රිය
තෙමි; උකට, උත්කෘෂ්ටයි; රුසින්ගෙන්, සෘෂින්ගෙ
න්; සුව වැඩිවේ, සුබාහිවාසියවේ; රුක්නගෙන්, වෘ
ක්ෂයන්ගෙන්; වදුරෝ, වානරයෝ; හුනු, පනිතවූය.